

Uppföljning av RAS 2013 för kort- och långhårig collie

Innehållsförteckning

1	Inledning	1
1.1	<i>Bakgrund till dokumentet</i>	2
1.2	<i>Kommentarer om denna rapport</i>	2
2	Registreringar	3
3	Avelsmål för collie	4
3.1	<i>Höftledsdysplasi (HD)</i>	4
3.2	<i>Ögonstatus</i>	7
3.3	<i>Mentalbeskrivning Hund (MH)</i>	8
3.4	<i>Enskilda egenskaper vid Mentalbeskrivning Hund (MH)</i>	9
3.5	<i>Mentalindex (MI)</i>	12
3.6	<i>Arbetsmeriterade hundar samt hundar som genomfört MT</i>	17
3.7	<i>Exteriör</i>	18
4	Sammanfattning och kommentarer	20

Inledning

1.1 Bakgrund till dokumentet

På Svenska Kennelklubbens (SKKs) Kennelfullmäktige 2001 fattades beslut om att det för varje hundras ska finnas en så kallad rasspecifik avelsstrategi. Uppdraget att utforma dessa lades på specialklubbarna, som i sin tur i huvudsak delegerar ut arbetet på rasklubbarna, även om samordningsansvaret kvarstår hos specialklubben.

Värt att notera är att de rasspecifika avelsstrategierna för en ras berör **alla** uppfödare av den aktuella rasen. I SKKs grundregler §2 *Avelsetik* står det:

Varje medlem som upplåter sin hund till avel ska vara väl förtrogen med SKKs avelspolicy samt med rasens standard, provbestämmelser, registreringsbestämmelser och rasspecifika avelsstrategi.

(SKKs Grundregler)

För att tillvarata de frågor, som är specifika för collie, har Svenska Colliklubben (SCK) utarbetat en rasspecifik avelsstrategi för kort- och långhårig collie. Det första RAS-dokumentet fastställdes på SCKs årsmöte i mars 2004 och stadfästes senare samma år av SKK. På årsmötet beslutades det samtidigt om en översyn och en eventuell revidering av RAS-dokumentet under 2010. Föreliggande reviderade dokument är resultatet av översynen.

Mestadels består revideringen av layoutmässiga förändringar och förtydliganden i texten samt uppdaterade statistiska data; allt för att underlätta läsbarheten och tydligheten. I avelsmålen har dock vissa förändringar gjorts. Tillsammans med varje mål finns en kort beskrivning över vad som skiljer mot tidigare.

1.2 Kommentarer om denna rapport

Denna rapport har ambitionen att i berättande format redovisa den utvärdering som sker årligen. Framtagning av olika diagram sker för att förtygla och redovisa för läsaren hur de olika avelsmålen för collieraserna efterlevs.

Förutom de rena målen enligt RAS, så redovisas även utfall för Mentalindex.

Till denna rapport bifogas följande bilaga:

Bilaga 1 Uppföljning Avelspolicyn LH KH måluppföljelse 2013-12-31.pdf

I denna redovisas för kort- respektive långhår hur det har sett ut under 2013 samt en sammanställning av måluppfyllelsen fram t.o.m. 2013-12-31.

2 Registreringar

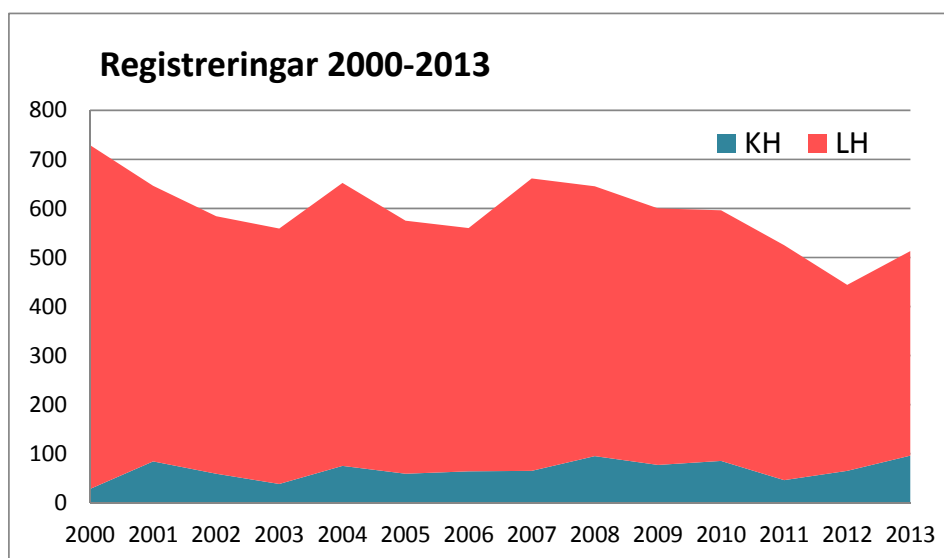
Registreringarna ökade något under 2013 jämfört med 2012, en ökning på 15,5 %.

Under 2013:

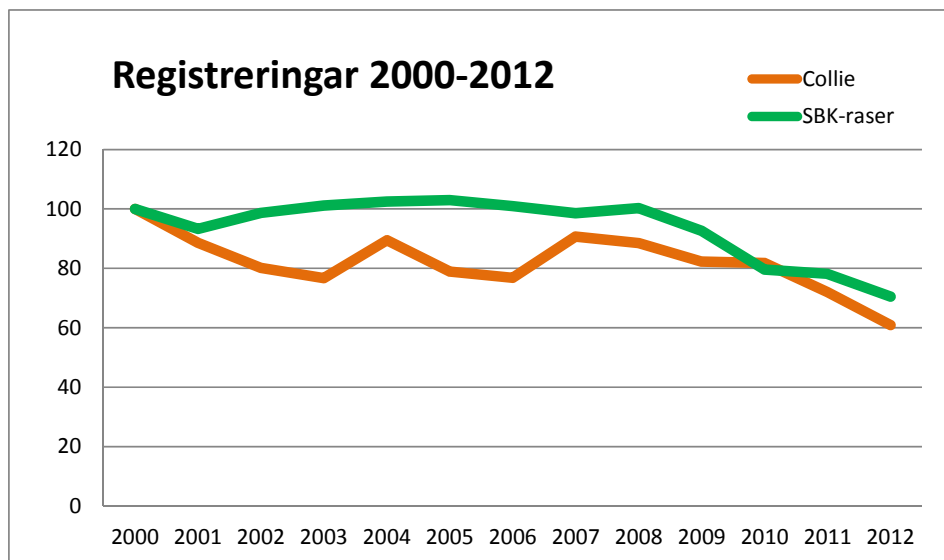
- föddes 381 LH och 36 importerades vilket ger 417 registrerade LH
- föddes 91 KH och 5 importerades vilket ger 96 registrerade KH
- totalt registrerades 513 collies

Även om registreringarna ökade något för långhåren under 2013 jämfört med både 2011 och 2012 så är det för tidigt att säga något om någon trend. Om man ser till de senaste 10 åren så har det varit en nedåtgående trend för långhåren sedan 2007 och dessförinnan mellan åren 2000-2003.

För korthåren kan man möjligen se en svag ökning över tid men eftersom rasen är numerärt liten så får en kull mer eller mindre större konsekvenser än för långhåren.

En jämförelse av registreringarna med alla SBK-raser så ser man vissa likheter. Registreringarna är omräknade till ett index för att de skall synas i samma diagram. SBK-raserna hade 7 346 registreringar år 2000 och 5 175 för år 2012, en minskning med 30 %.

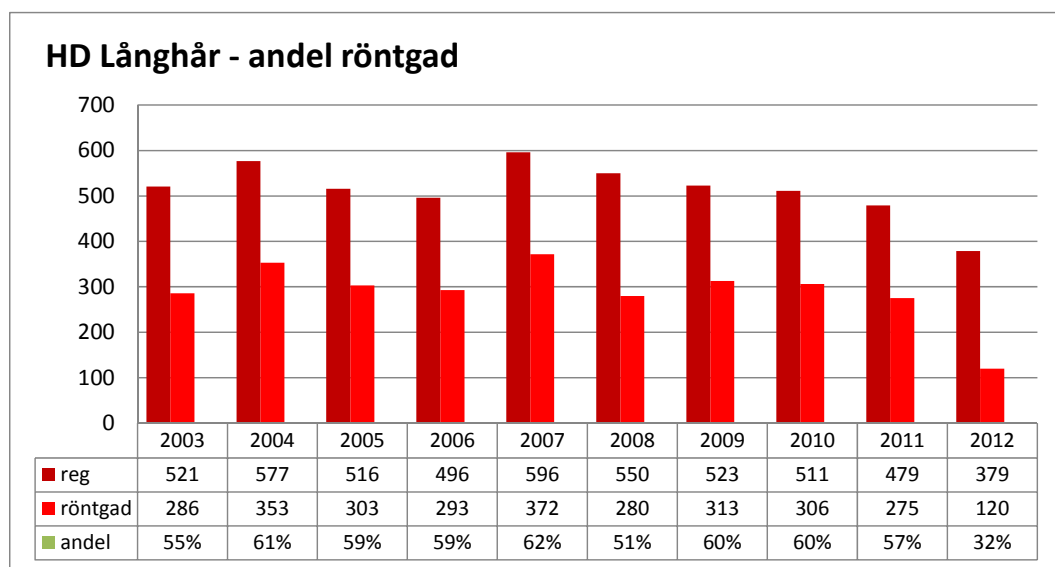
3 Avelsmål för collie

3.1 Höftledsdysplasi (HD)

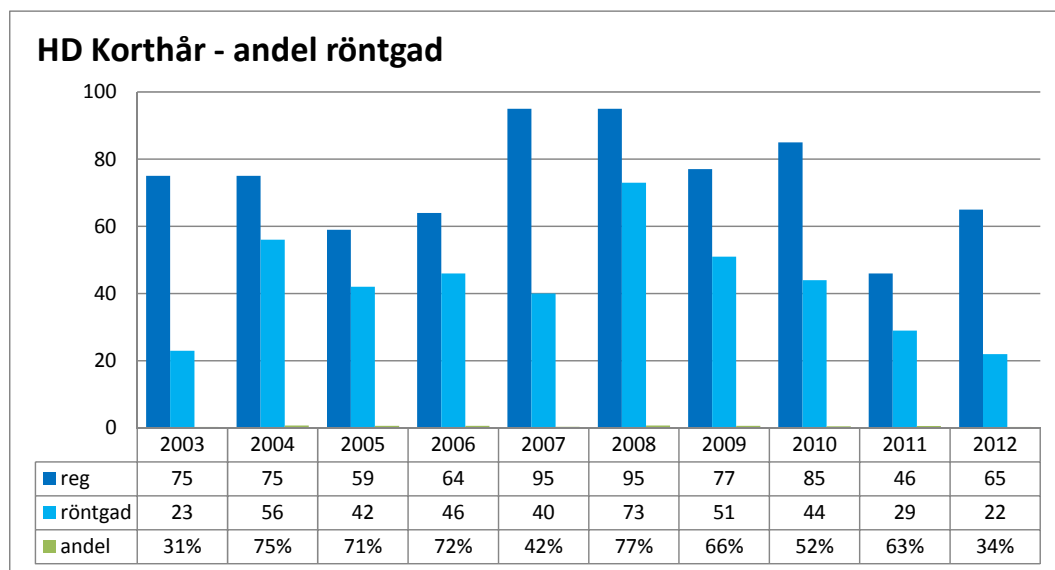
Mål	a.	Att inom giltighetstiden bibehålla minst 50 % röntgade individer av den totala populationen.
	b.	Att inom giltighetstiden minska andelen hundar med höftledsdysplasi (HD) till under 14 % av de röntgade individerna.

Aktuell status för mål a:

Under perioden 2002-2011 (10 år) ligger andelen röntgade långhår över målet på 50 % med **ett snitt på 58 %** för hela perioden. Under 2013 röntgades 230 långhår.

Gällande andelen röntgade korthår så klarar man målen med råge med **ett snitt på 60 %** för åren 2002-2011. Under 2013 röntgades 41 korthår. Korthåren har en högre andel röntgade än långhåren.

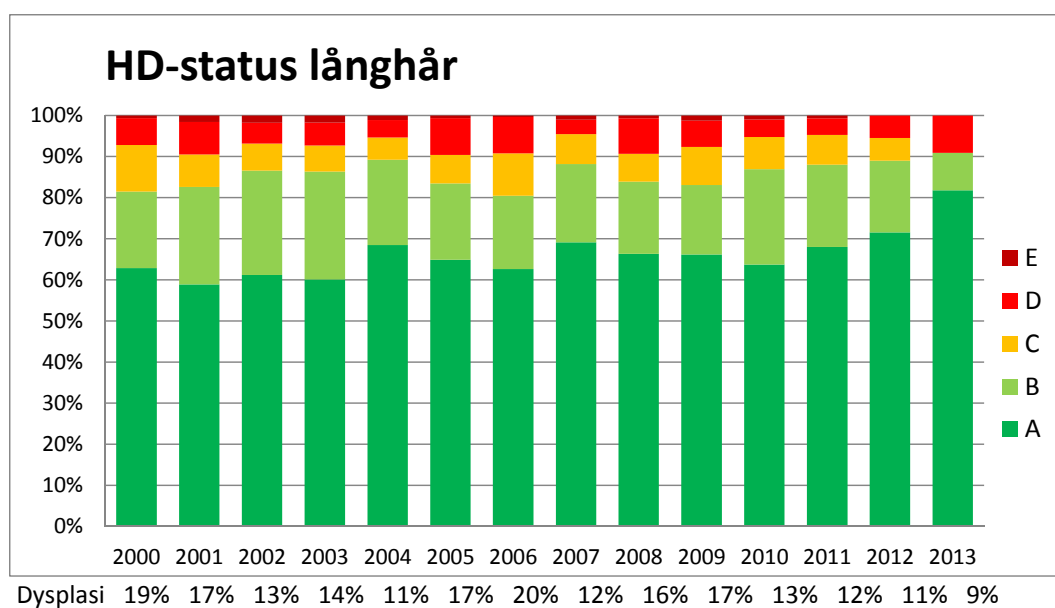
- Mål
- Att inom giltighetstiden bibehålla minst 50 % röntgade individer av den totala populationen.
 - Att inom giltighetstiden minska andelen hundar med höftledsdysplasi (HD) till under 14 % av de röntgade individerna.

Aktuell status för mål b:

Under perioden 2000-2013 varierar andelen HD för långhårsvarianten mellan 12-20 %.

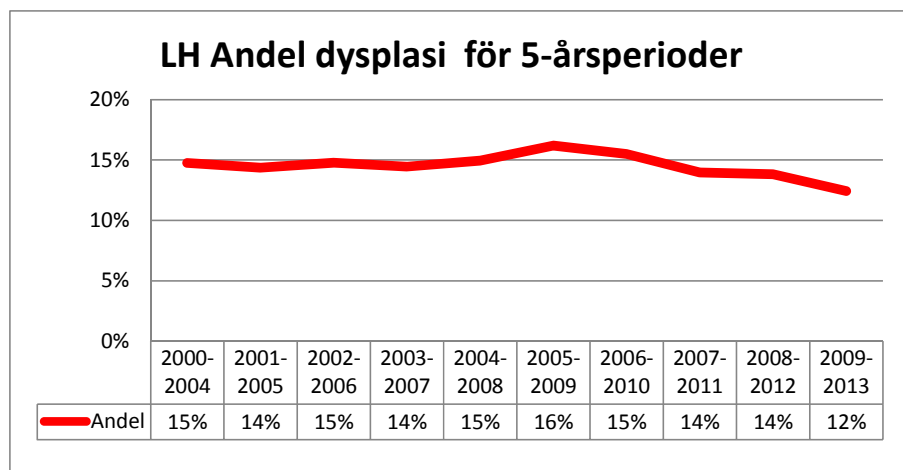
Korthårsvarianten har tidigare varit helt fri från dysplasi men enstaka individer har de senaste åren befunnit ha denna defekt. Under perioden 2004-2012 varierar andelen HD mellan 0-5 %.

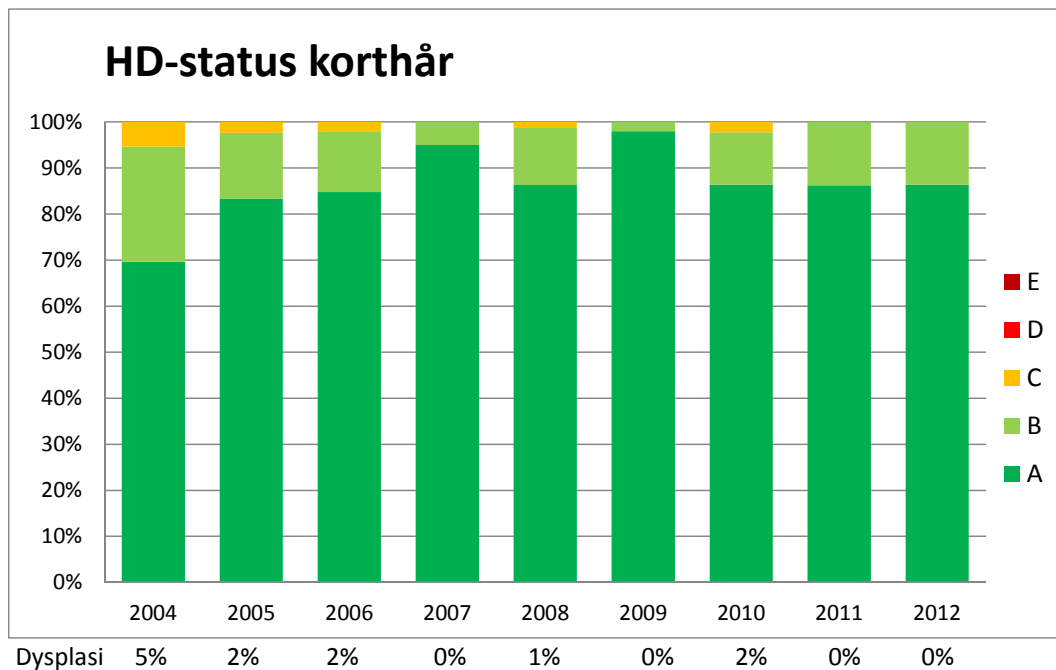
I diagrammet nedan redovisas först fördelningen från A till E för röntgade per årskull. Under diagrammet står andelen som har HD: C, D och E. Därefter visas ett diagram där kurvan visar andelen med dysplasi för 5-årsperioder. Genom att kontinuerligt följa 5-årsperioder så jämnar man ut betydelsen av när enskilda avviker åt ena eller andra hållet. Detta är speciellt viktigt när populationen är liten och registreringssiffrorna varierar mycket mellan åren, som för korthåren.

För långhåren finns enstaka år med så pass hög andel HD som 17-20 % medan andra år ligger under 14 %.

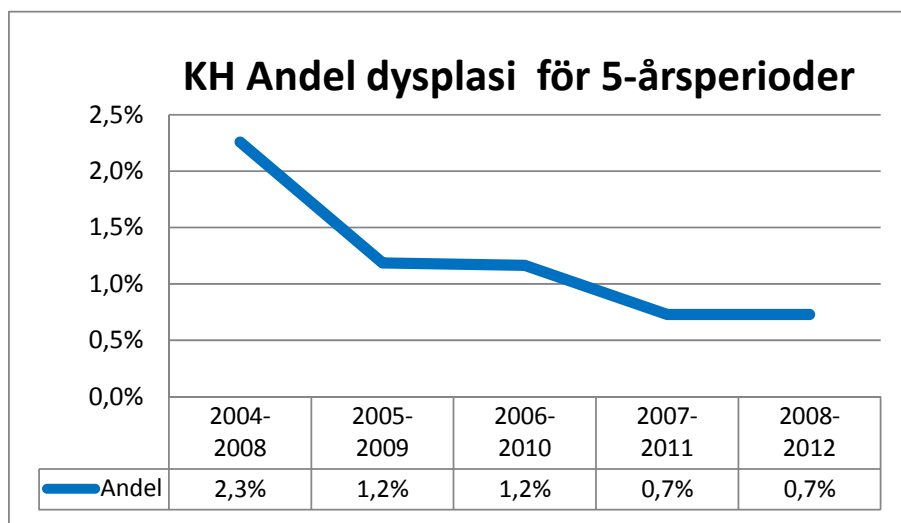
För **långhårsvarianten** kan man via att analysera kurvan för 5-årsperioder se en försiktig tendens till minskning av andelen HD. Målet att HD skall understiga 14 % är därför inte helt orealistiskt.

För korthåren är situationen en annan då rasvarianten har väldigt låg andel HD. I början av perioden finns ett år med 5 % HD men under de senaste åren ligger siffrorna på 0 % eller 2 %.

För **korthårsvarianten** visar analysen av kurvan för 5-årsperioder att andelen ser ut att minska. Målet att HD skall understiga 14 % är för korthåren inget problem. Målet här bör vara att försöka hålla i utvecklingen så att inte HD ökar igen.

Kommentarer:

Mål a) är ett mål som går bra att mäta. Vi uppnår precis 50 % röntgade för långhåren. För korthåren så ligger andelen högre än 50 %, men vi kan se att andelen tenderar till att minska vilket inte är bra. Vi ser att vi behöver höja målet för båda hårlagen.

Mål b) är också ett mål som går bra att mäta. Vi ser att långhåren inte riktigt når målet 14 %, i alla fall inte varje år, vilket medför att vi skulle behöva införa index för HD för att kunna göra ännu säkrare val av avelsdjur. För korthåren är siffrorna fortsatt väldigt bra.

ED-röntgen finns inte med som något eget mål i RAS men under 2013 ED-röntgades följande:

- 15 KH varav 2 hade ED av någon grad (13 %)
- 86 LH varav 7 hade ED av någon grad (8 %)

Här kan man se att det eventuellt är omvända förhållanden för ED jämfört med HD, då korthåren uppvisar en högre andel av ED-röntgade som har ED.

3.2 Ögonstatus

Mål	a.	Att inom giltighetstiden få minst 98 % av valparna ögonspeglade per årskull.
	b.	Att samtliga avelsdjur ögonspeglas i vuxen ålder.
	c.	Att inom giltighetstiden helt utesluta hundar med diagnoserna näthinneavlossning, blödning i ögat och colobom från avel.

Aktuell status mål a:

Mellan åren 1998–2002 är i genomsnitt 89 % av valparna ögonspeglade. Siffran för perioden 2002–2009 är 98 %. I den senare statistiken återfinns endast svenskfödda valpar.

Kommentarer mål a:

Det är ett realistiskt mål och orsaken till att man inte sätter 100 % är att det finns valpar som hinner avlida mellan registreringen och ögonlysningen.

Aktuell status mål b:

Under perioden 1998–2002 ögonspeglades cirka 6 % av den vuxna populationen. Siffran för perioden 2002–2009 är 24 %. Under 2010 är cirka 75 % av avelsdjuren, som lämnat avkomma under året, omlysta.

Under 2013 hade följande andel av kullarna föräldrar där både far och mor är omlysta:

- KH – 10 av 17 kullar – 59 %
- LH – 38 av 77 kullar - 49 %

Tikarna är i högre grad omlysta än hanarna. Knappt hälften av avelsdjuren är inte omlysta i vuxen ålder.

Kommentarer mål b:

I den långsiktiga uppföljningen redovisas antalet och andelen ögonlysta per årskull. Men då målet uttrycker att det är avelsdjuren som avses i första hand, så redovisas detta, fast på kullnivå.

Aktuell status mål c:

Här redovisas hur många avelsdjur som under året har fått en kull som har någon av dessa ögon diagnoser, istället för hur många som inte har det. Det är avvikelserna som är intressant, inte det normala.

Under 2013 har 1 tik med colobom lämnat avkomma.

3.3 Mentalbeskrivning Hund (MH)

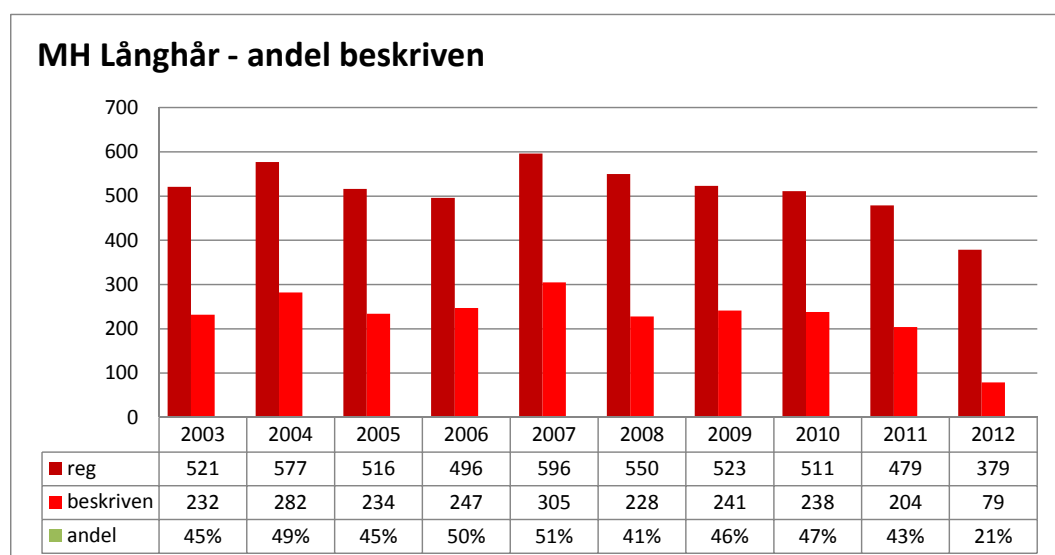
Mål a. Att inom giltighetstiden uppnå minst 50 % mentalbeskrivna hundar per årskull.

Aktuell status mål a:

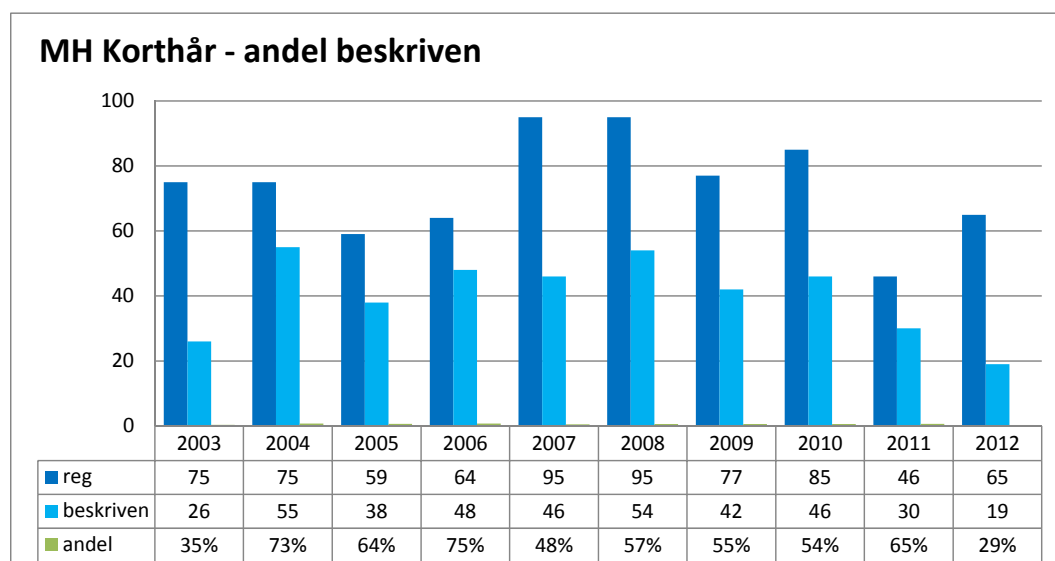
Av de collies som har registrerats under 2002-2011 (10-år) har:

- 57 % av korthåren MH-beskrivits
- 46 % av långhåren MH-beskrivits

Vi kan konstatera att långhåren inte riktigt når upp till målet på 50 % medan korthåren gör det. Långhåren skulle behöva öka andelen med åtminstone 10 procentenheter, för att säkrare nå målet varje enskilt år. 2008 var ett riktigt ”dåligt” år för långhåren med enbart 41 % MH-beskrivna.

Korthåren har hela tiden legat på en högre nivå än långhåren och även om de senare åren har en lägre andel beskrivna så ligger de fortfarande över målet på 50 %, förutom 2007.

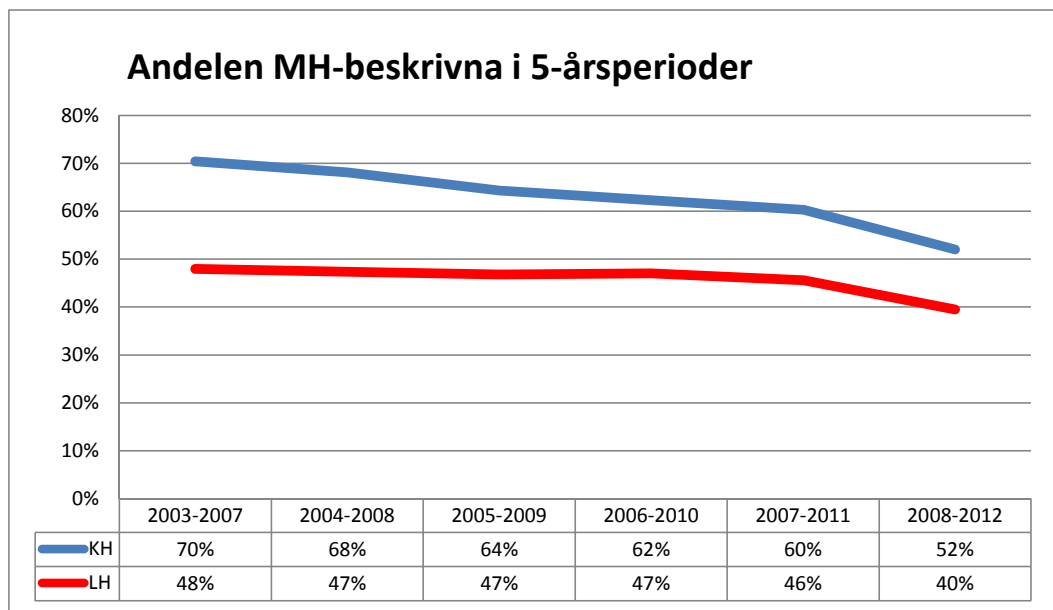
Kommentarer mål a:

Även om långhåren har en bit kvar till att nå målet är målet för lågt satt och bör höjas.

För att även här se om det finns någon tendens till en trend redovisas andelen MH-beskrivna för både kort- och långhår för 5-årsperioder i figuren här nedan. Genom att kontinuerligt följa 5-årsperioder så jämnar man ut betydelsen av när enskilda år avviker åt ena eller andra hållet. Detta är speciellt viktigt när populationen är liten och där registreringssiffrorna varierar mycket mellan åren, som för korthåren.

Långhåren ligger ganska konstant lite under målet på 50 % med en liten avtagande tendens. Trenden för korthåren visar på en ganska tydlig minskning av andelen beskrivna.

För den senaste perioden 2008-2012 kommer det att ske förändringar då de födda 2012 inte är så gamla än.

3.4 Enskilda egenskaper vid Mentalbeskrivning Hund (MH)

Mål	a.	Att inom giltighetstiden öka hundarnas vilja att leka med människor.
	b.	Att inom giltighetstiden öka hundarnas nyfikenhet.
	c.	Att inom giltighetstiden minska hundarnas rädlereaktioner, dvs. förmågan att återhämta sig efter belastning.

Aktuell status:

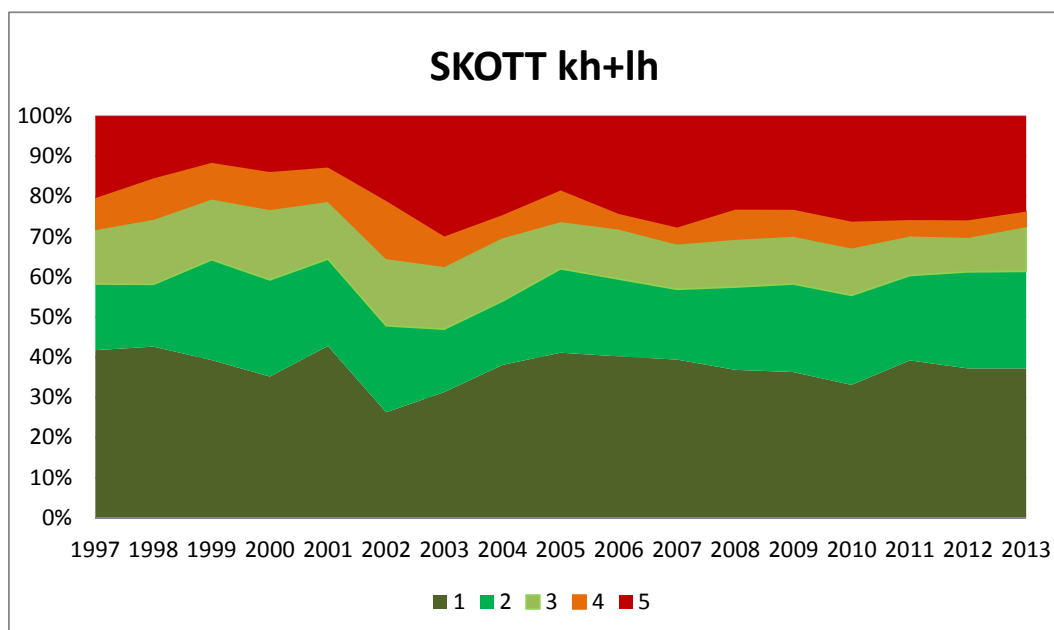
Vissa mentala egenskaper är mer värdefulla ur både avelssynpunkt och funktionssynpunkt, dvs. hundar som är användbara i bruksarbete. De egenskaper som bör förbättras är hundens samarbetsvilja, nyfikenhet och leklust samt att minska rädlereaktionerna.

Under 2013 hade 64 %, bland både kort- och långhår, för skott kryss i ruta 1,2 eller 3.

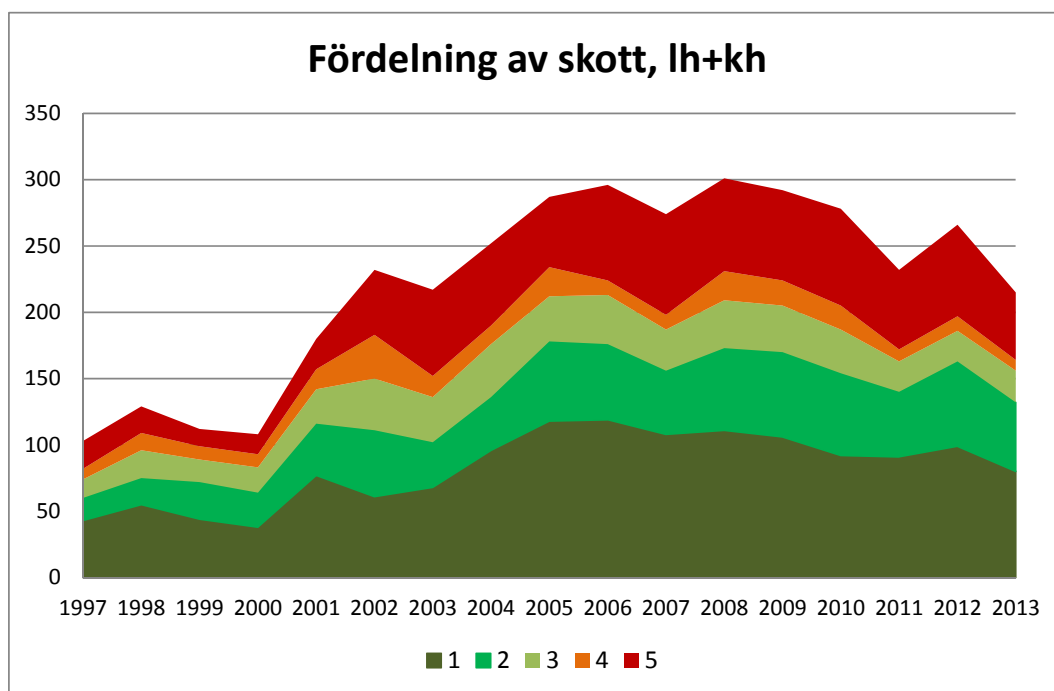
Kommentarer

Då SCK har infört Mentalindex, se nästa avsnitt, så fortsätter inte redovisningen av mål a, b, och c för enskilda egenskaper enligt ovan. I diagrammet här nedan redovisas utvecklingen över tid, 1997-2013, för momentet skott (både lång- och korthår).

I det här diagrammet visas hur stor andel av kryssen som fördelas per årskull från 1 till 5. Under den första delen av perioden varierade värdena rätt mycket från år till år.

I det andra diagrammet visas istället antalet individer per årskull för 1-5. Här ser man att det finns en koppling mellan andelen beskrivna och antalet registrerade per årskull.

Som komplement till Mentalindex presenteras på följande sida en tabell för alla collies (KH+LH) som gått MH fram till 2013, vilket är 4 194 individer. Den här tabellen redovisar spridningen per moment, en information som man inte kan få genom att bara se på medelvärdet och medianvärdet.

För vissa moment så återfinns de flesta individerna i den rutan som rasprofilen anger så som i de turkosa rutorna under typvärdet. För andra moment så finner man väldigt få individer i den önskvärda rutan. Sådana moment är t.ex. 3 jakt, 2c lek-dragkamp och de moment som innehåller nyfikenhet, 5c avståndslek, 6c överraskning, 7b ljudkänslighet samt 8d spöken.

Skotten har en udda fördelning. Flest individer får kryss i ruta 1 vilket är att föredra, men näst vanligaste krysset är en 5:a, visserligen tätt följd av 2:an. Det syns även i båda diagrammen ovan.

Moment	Antal hundar	Målvärde = Rasprofil	Medelvärde	Typvärde (Turkosmarkerat där värdet är lika med rasprofilen.)	Betyg i % (Medianvärdet är gråmarkerat. Turkos betyder att både medianvärde och typvärde är lika med rasprofilen.)				
					1	2	3	4	5
1a Kontakt hälsning	4194	4	3,60	4	0,24	5,41	30,73	61,56	2,05
1b Kontakt samarbete	4194	4	3,30	3	1,41	8,01	50,93	38,65	1,00
1c Kontakt hantering	4192	4	3,17	3	1,36	14,41	51,15	32,18	0,91
2a Lek 1 Leklust	4179	4	3,14	4	8,61	15,58	30,68	43,24	1,89
2b Lek 1 Gripande	4179	4	2,64	3	19,41	14,14	50,49	15,15	0,81
2c Lek 1 Dragkamp	4175	4	2,00	1	46,99	17,80	24,69	8,89	1,63
3a 1 Jakt Förföljande	4168	4	1,76	1	55,85	23,06	10,87	9,74	0,48
3a 2 Jakt Förföljande	4164	4	1,73	1	64,00	13,11	9,73	12,01	1,15
3b 1 Jakt Gripande	4166	5	1,23	1	84,13	10,97	3,53	0,96	0,41
3b 2 Jakt Gripande	4161	5	1,33	1	82,19	9,23	4,11	2,74	1,73
4 Aktivitetsnivå	4160	2	3,23	3	0,22	22,28	37,86	33,20	6,44
5a Avst lek Intresse	4158	3	2,70	3	3,75	31,72	57,17	5,99	1,37
5b Avst lek Hot/Agg	4159	1	1,43	1	75,88	11,90	7,79	1,85	2,57
5c Avst lek Nyfikenhet	4159	5	1,96	1	54,39	19,55	10,84	6,40	8,82
5d Avst lek Leklust	4158	4	1,81	1	59,26	15,82	12,36	10,15	2,41
5e Avst lek Samarbete	4158	4	1,81	1	63,08	9,81	14,74	7,98	4,38
6a Överrask Rädsla	4126	1	3,43	3	3,49	16,41	31,63	30,90	17,57
6b Överrask Hot/agg	4097	1	1,59	1	58,92	25,16	14,47	1,34	0,10
6c Överrask Nyfikenhet	4079	5	2,10	2	29,64	46,51	13,36	5,34	5,15
6d Överrask Kvarst rädsla	4030	1	2,22	1	38,88	20,87	23,97	12,21	4,07
6e Överrask Kvarst intr	4014	1	1,57	1	57,97	27,13	14,52	0,25	0,12
7a Ljudkänsl Rädsla	3972	1	3,49	3	7,73	12,34	30,59	21,65	27,69
7b Ljudkänsl Nyfikenhet	3923	5	2,56	2	22,25	39,99	12,29	10,27	15,19
7c Ljudkänsl Kvarst rädsla	3858	1	1,95	1	49,09	21,23	17,19	10,26	2,23
7d Ljudkänsl Kvarst intr	3848	1	1,54	1	60,81	24,97	13,93	0,23	0,05
8a Spöken Hot/agg	3797	2	1,79	1	48,70	25,68	23,86	1,61	0,16
8b Spöken Kontroll	3797	5	3,34	4	4,06	16,57	31,89	36,16	11,32
8c Spöken Rädsla	3797	1	2,75	2	23,23	26,10	18,57	16,17	15,93
8d Spöken Nyfikenhet	3793	5	2,59	1	31,98	22,15	15,53	15,32	15,03
8e Spöken Kontakt	3792	4	3,02	4	13,40	12,66	35,55	35,84	2,56
9a Lek 2 Leklust	3777	4	2,83	4	19,25	15,67	28,89	35,42	0,77
9b Lek 2 Gripande	3776	4	2,33	3	36,20	7,92	43,59	11,71	0,58
10 Skott	3774	1	2,57	1	37,25	20,46	12,88	6,62	22,79

Målvärde = Rasprofilen	Det rasklubben sätter upp som förväntad egenskap hos raser utifrån standard och användningsområde.
Medelvärde = Genomsnittsvärdet	Kan vara missvisande om det finns noterat "ytterlighetsvärden" t.ex. många 5:or eller 1:or, då kan medelvärdet bli 3. Ett värde som kanske inte någon hund har.
Typvärde = Vanligaste värdet	Tillsammans med medelvärde och medianvärde så får man en god bild av rasen som helhet.
Medianvärde = Mittersta värdet	Ger lite mer information tillsammans med medelvärdet och en sannare bild av resultaten (3 är medianvärdet av 1, 1, 3, 4, 5).

3.5 Mentalindex (MI)

Detta mål finns inte med i RAS då MI först infördes efter den senaste revideringen.

Under 2012 införde SCK **Mentalindex** där index för just Nyfikenhet/Orädsla är ett prioriterat mål. Även indexet för skott är ett viktigt mål, dock inte ett prioriterat mål.

Mål a. Att inom giltighetstiden öka andelen kullar där det skattade indexet för Nyfikenhet/Orädsla överstiger rasens medelvärde på 100.

På sikt kommer vi även kunna redovisa hur utvecklingen av index ser ut över tid, men det är ännu för tidigt. När så sker om några år, kommer vi kunna följa utvecklingen över tid.

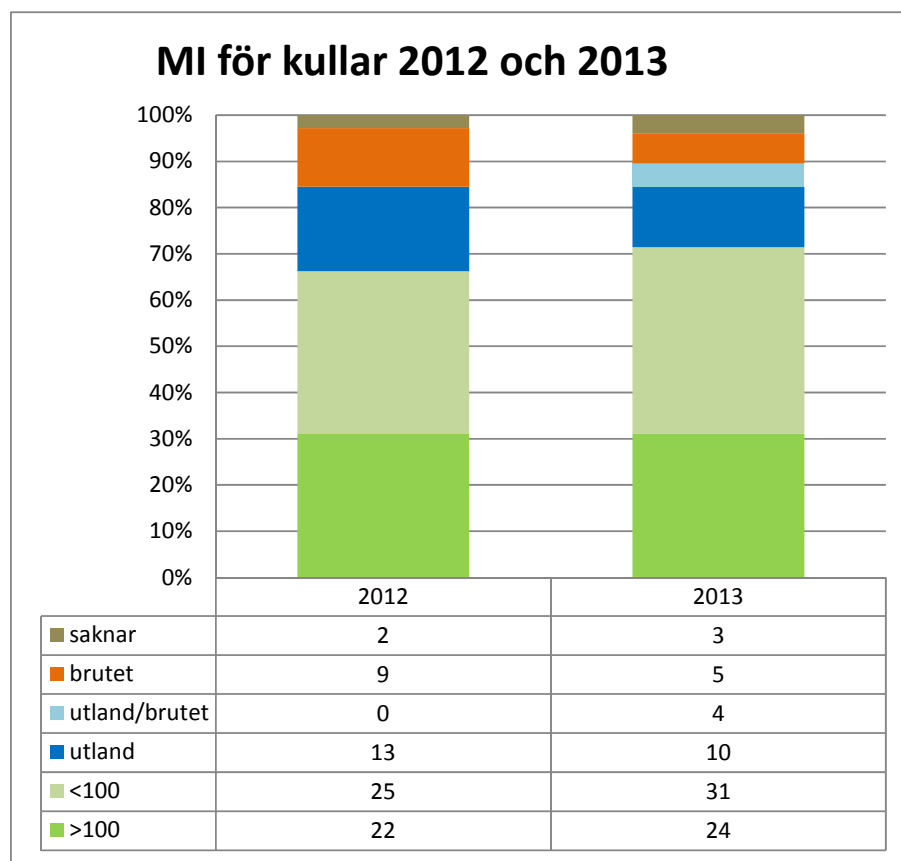
Aktuell status mål a:

SCK använder mentalindex för båda föräldrarna för att beräkna kullarnas skattade index. Därför är det viktigt att redovisa hur det ser ut på kullnivå. Här redovisas utfallet för 2013 och för 2012. För 2012 har vi i efterhand räknat ut det skattade indexet för respektive kull utifrån då aktuella indexlistor. Grupperingen för kullarnas skattade index är enligt följande:

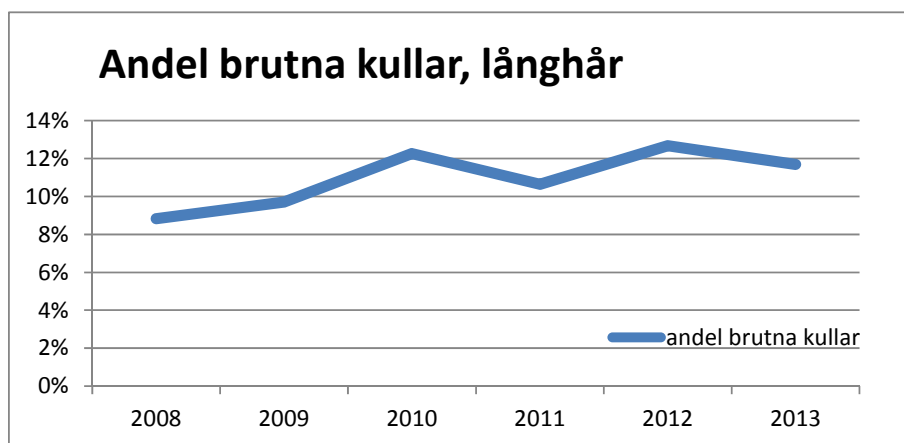
- >100
- <100
- Far är utländsk (inget MI för kullen)
- Brutet MH (inget fullständigt MI)
- Saknar MI (fanns inte framräknat vid tillfället)

Långhår

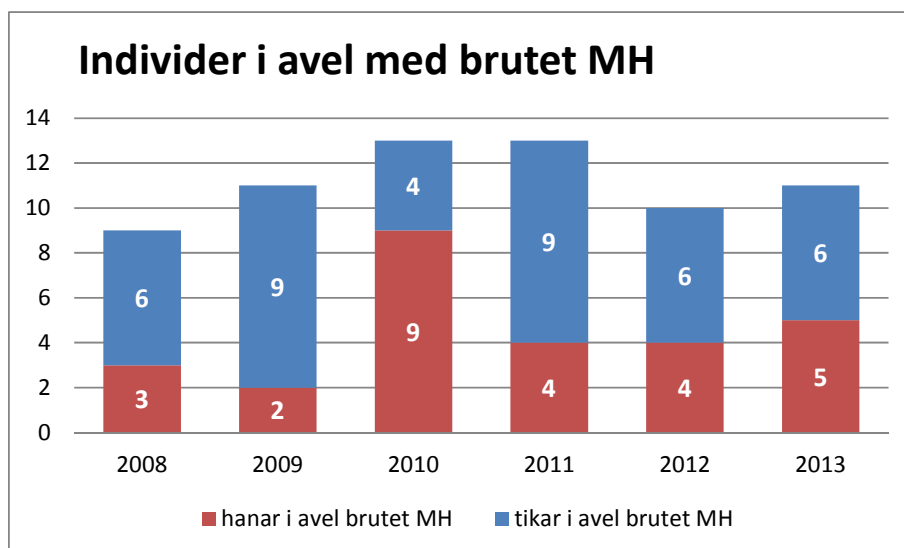
Antalet kullar under 2012 är 71 och under 2013 77, en ökning av antalet kullar med ca 8 %. Andelen kullar som har ett index är 2012: 66 % och 2013: 71 %. Denna andel har stigit något. I figuren nedan visas statusen avseende mentalitet för kullar 2013 och 2012.

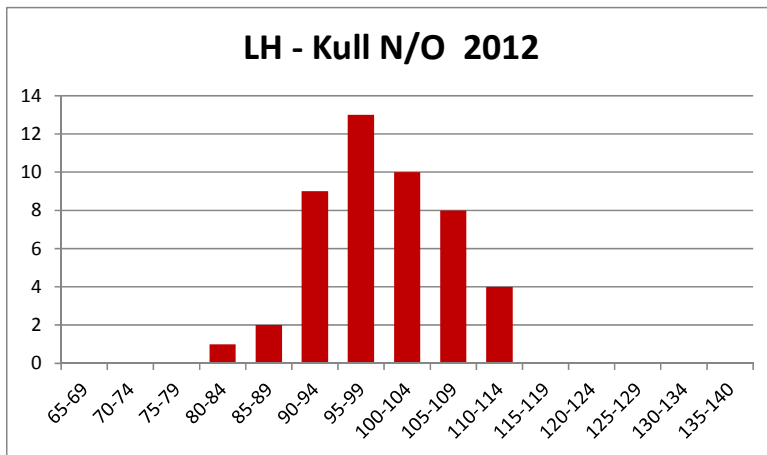
Andelen kullar med förälder som har ett brutet MH är under 2012 13 % och under 2013 12 %, Det är väldigt liten skillnad varför det kan vara intressant att se de senaste årens utfall. I diagrammen nedan så ser man att andelen kullar med förälder med brutet MH pendlar mellan 9 och 13 %.

Om man tittar på antalet tikar och hanar med brutet MH som har verkat i avel så varierar det över åren från 9 till 13 individer. Det går inte att säga någonting om dessa siffror mer än att det inte ser ut att öka. Om det är början på en minskning är alldeles för tidigt att uttala sig om.

Korthåren har inga avelsdjur med brutet MH. En korthårstik saknar dock index på skott under 2013.

Långhår

Här intill syns MI för Nyfikenhet/Orädsla per kull för 2012 och 2013.

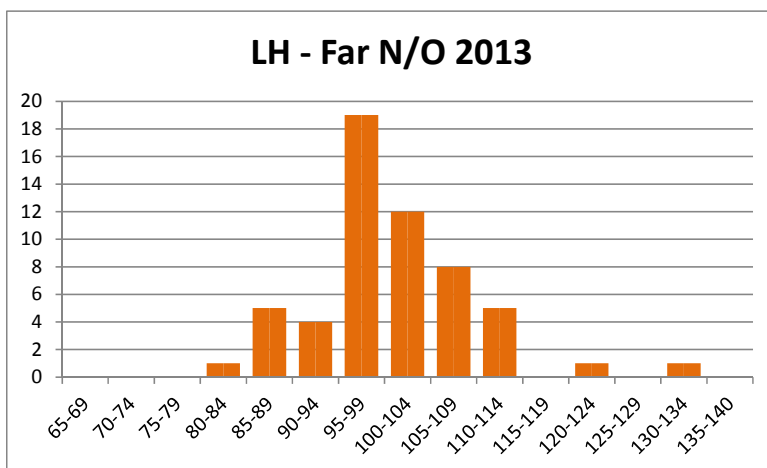
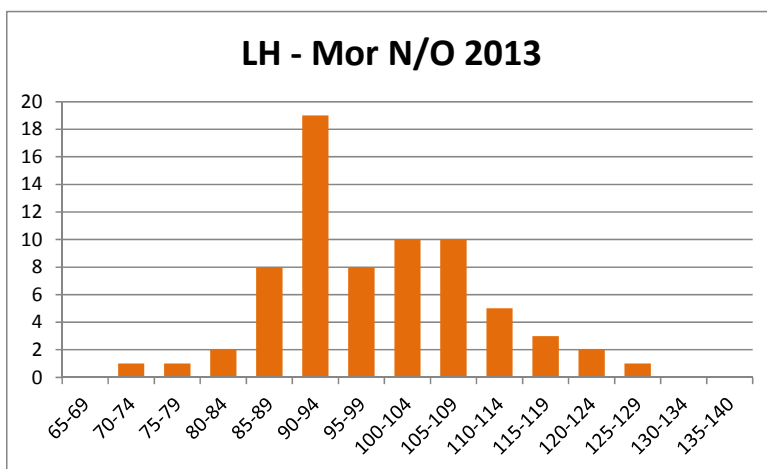
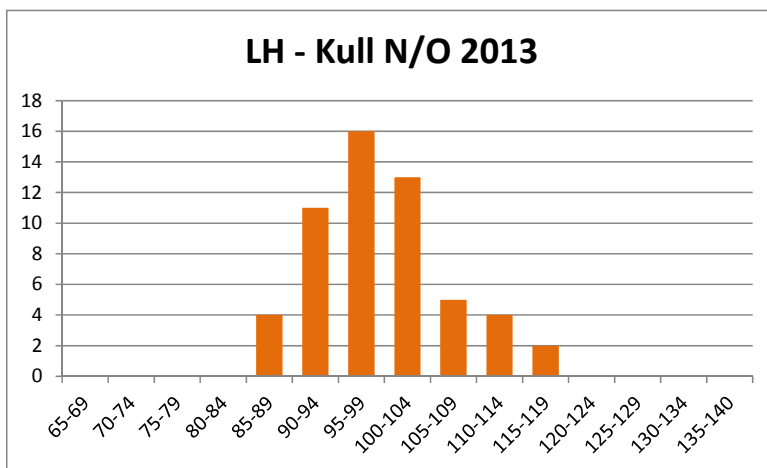
Fördelning ser väldigt lika ut med en liten förskjutning av kurvan åt höger för 2013 jämfört med 2012.

Analysen av 2013 ger att tikarna bland långhåren generellt sett har en större spridning på sina indexvärden medan hanarnas är mer koncentrerad.

Kullarna har än mindre spridning av sina värden då kullarnas skattade index för Nyfikenhet/Orädsla ligger i intervallet 85-119.

I figurerna finns det fler tikar än hanar, då 14 hanar är utländska .

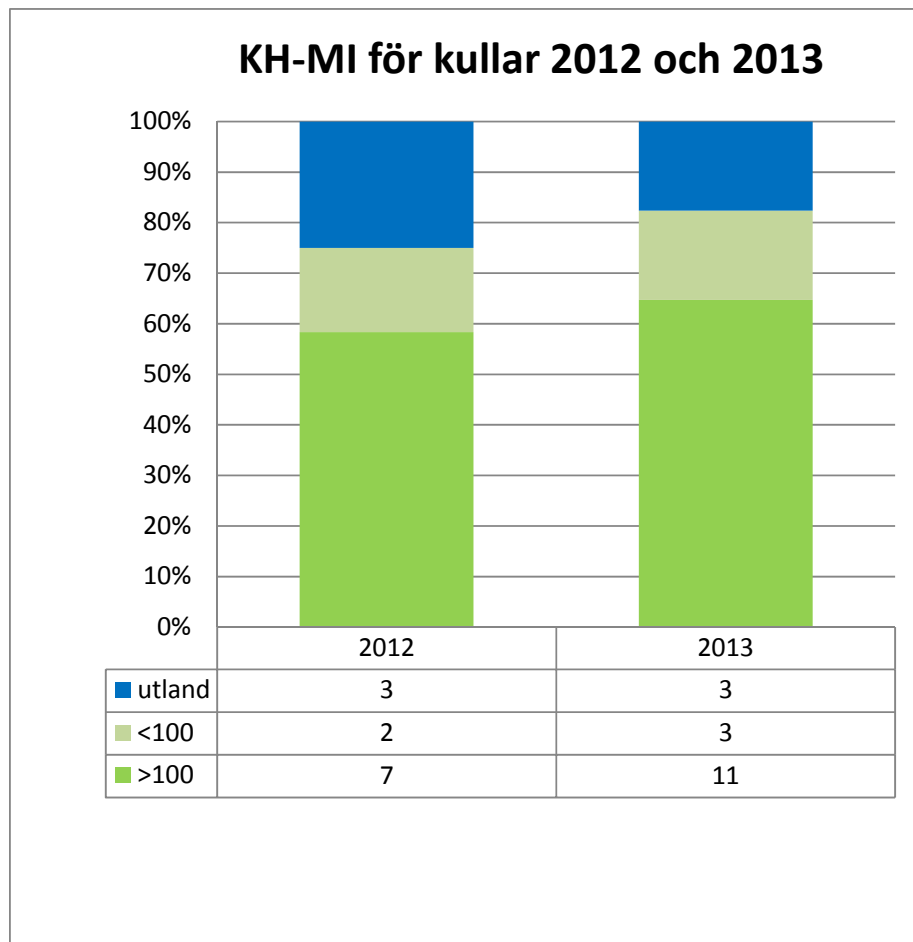
Om en hane under året har mer än en kull, finns han medräknad alla gångerna, dvs. en gång för varje kull.

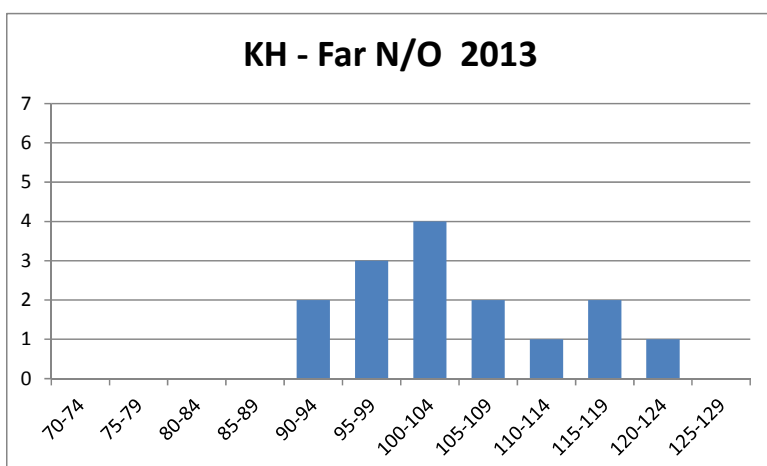
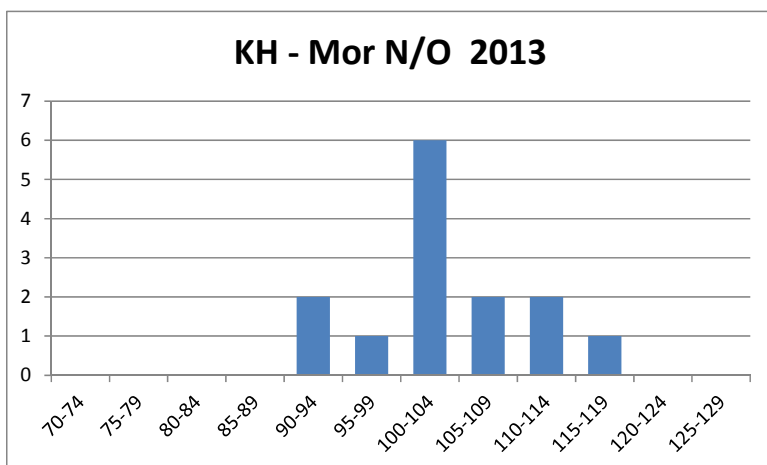
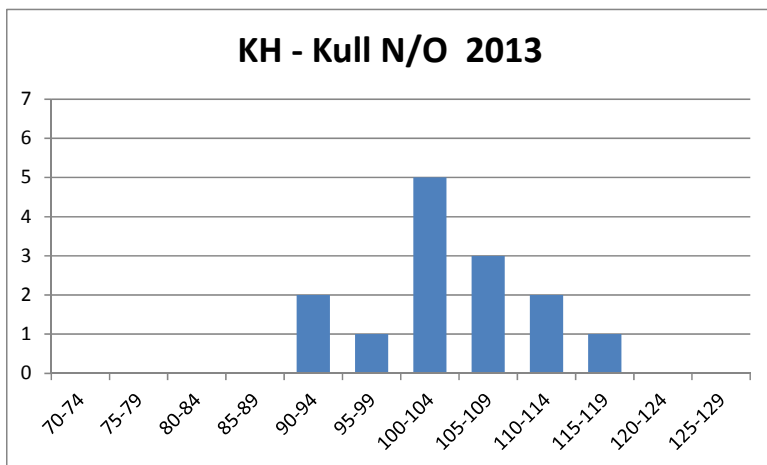
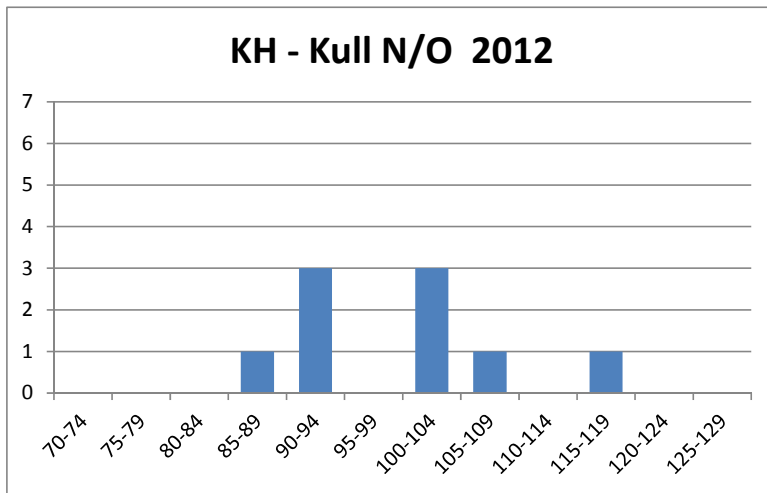

Korthår

Antalet kullar under 2012 är 12 och under 2013 17, en ökning av antalet kullar med ca 40 %. Andelen kullar som har ett index är 2012: 75 % och 2013: 83 %. Denna andel har stigit något. I figuren nedan visas statusen avseende mentalitet för kullar 2013 och 2012.

Då korthåren inte fick mentalindex förrän under 2013 har dessa använts för att ta fram index för kullarna under 2012. Man bör beakta att uppfödarna under 2012 inte kunde använda mentalindex för val av avelsdjur.

Korthår

Här intill syns MI för Nyfikenhet/Orädsla per kull för 2012 och 2013.

Antalet kullar är få varför det kan uppstå stora variationer mellan åren utan att det behöver finnas någon underliggande tendens.

Jämfört med långhåren så ligger korthåren generellt sett högre.

Man ser inte som för långhåren att tikarna har större spridning än både hanar och kullar.

Tikarna har dock en tendens att samlas runt 100.

Även här finns det fler tikar än hanar då 3 kullar har utländsk far.

3.6 Arbetsmeriterade hundar samt hundar som genomfört MT

Mål a. Att inom giltighetstiden få fler hundar till arbetsprov.

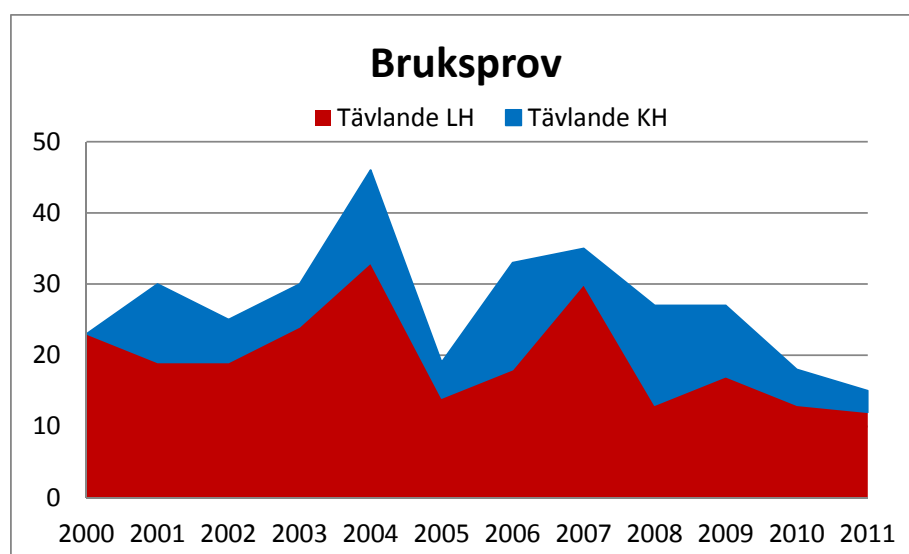
I RAS finns inget mål gällande deltagande på MT. Här redovisas ändå antalet som startat och andelen godkända. Regelverket avseende godkänt MT förändrades 1 januari 2010.

Aktuell status:

Under 2013 så ser utfallet avseende MT ut så här:

- KH – 5 varav 2 (40 %) med godkänd mentaldel
- LH – 56 varav 24 (42 %) med godkänd mentaldel

Antalet på bruksprov startande collies är lågt. Under perioden 2000-2011 har antalet individer inte kommit över 50 startade per årskull (både kort- och långhår). Antalet individer som kommer till start ser dessutom även ut att minska.

Under 2013 startade totalt 50 kort- och långhår på bruksprov. I högre klass och elitklass tävlade under året 13 individer.

Klass	KH	LH	Uppflyttade
Appell	9	27	6 resp. 12
Lägre	15	16	2 resp. 5
Högre	4	6	Ingen
Elit	1	2	Inga med certp.
Summa	29	21	

Kommentarer:

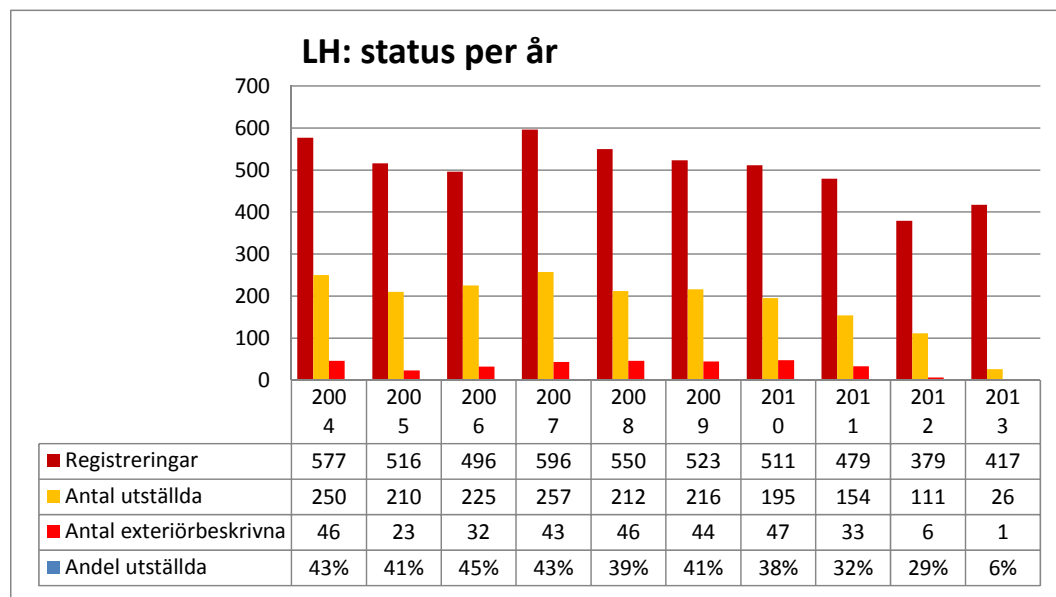
Det hade varit önskvärt med betydligt fler startande i bruksprov eftersom det ger värdefull information till uppfödarna om de olika individernas arbetsduglighet.

3.7 Exteriör

Mål a.	Att inom giltighetstiden få minst 50 % av varje årskull officiellt utställd.
b.	Att inom giltighetstiden öka andelen exteriörbeskrivna hundar.

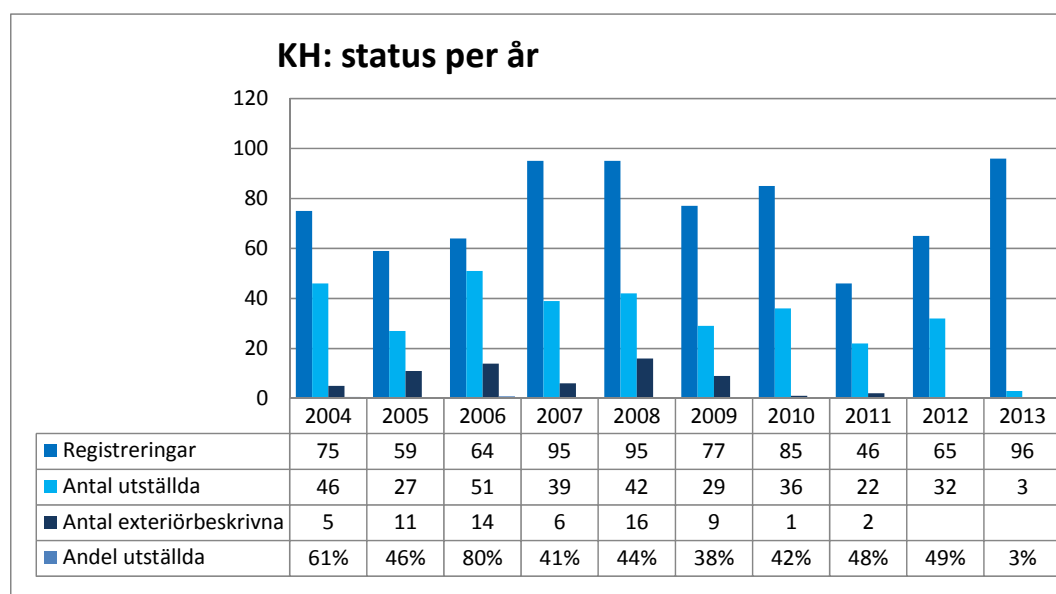
Aktuell status:

Collierasens exteriör behöver förbättras då den på många punkter avviker från standarden. I rasen förekommer bettproblem p.g.a. smal underkäke och därmed felställda hörntänder, som biter upp i gommen, samt ögonproblem p.g.a. för små, djupt liggande ögon. Därför skall särskild uppmärksamhet ägnas underkäke, bett, tänder och ögon.

Andelen långhår som ställs ut når inte upp till målet. Korthåren har haft högre andel utställda men även här finns det för de flesta år en bit kvar till målet 50 % per årskull.

Under 2013 erhöll 78 % av starterna bland korthåren samt 70 % av starterna bland långhåren excellent.

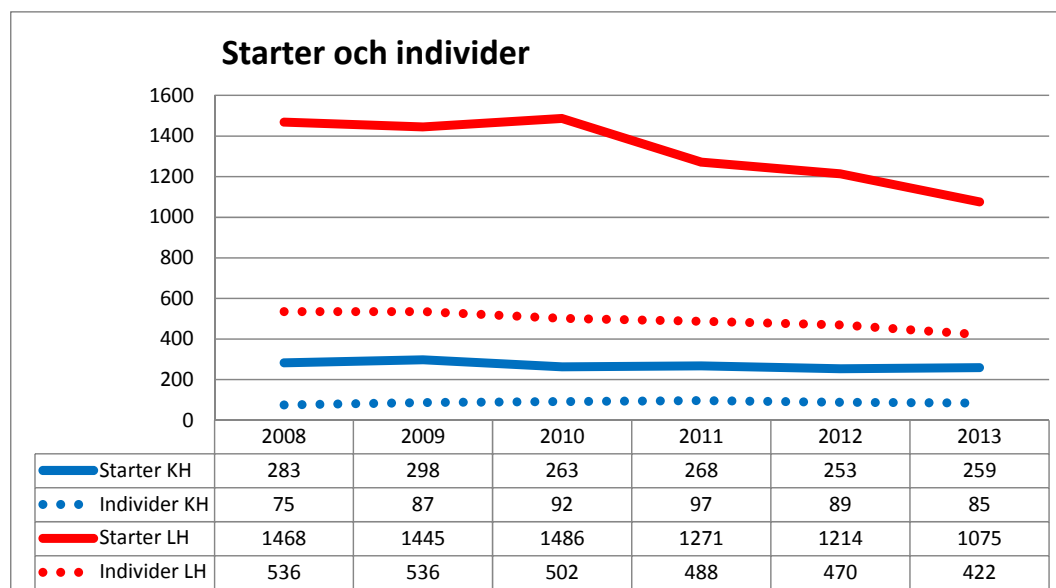

Under året 2013 har 3 korthår och 56 långhår exteriörbeskrivits. För långhåren är det nästan lika många som under 2012 då det var 48 men en minskning mot de 76 beskrivna 2011, så någon ökning ser vi inte. För korthåren är det en stor minskning från de föregående årens 12 resp. 11 beskrivna.

Kommentarer:

Antalet starter och individer som ställs ut har minskat över åren vilket redovisas i diagrammet här nedan. Visserligen minskar antalet registreringar också men antal starter i snitt per individ har under perioden sjunkit från 2,9 till 2,6 per år. Antalet starter per individ har minskat mer bland korthåren än bland långhåren.

Det är alltså inte en utveckling som gör att andelen utställda eller exteriörbeskrivna individer ökar vilket hade behövts för att kunna nå det uppsatta målet.

4 Sammanfattning och kommentarer

Ännu ett år har genomförts med utvärdering av de mål som är fastställda i Collierasernas RAS-dokument. Vissa mål närmar vi oss och vissa mål är det en lång bit kvar till.

Registreringarna har ökat något i år, noteras kan att det har inte varit så många långhårsimporter (36) sedan 2009 då det var 41 importter. För korthåren är det inte lika många importter, senast det var ett större antal var 2007 då 10 korthårsimporter registrerades.

Tyvärr är det en ökning av antalet HD-belastade LH under 2013. För KH är siffran i stort oförändrad. Vi hoppas att Collie snart tillhör de raser som har HD-index, ytterligare ett verktyg för att uppfödare att ta hjälp av i sitt avelsarbete. Collie finns bland de raser som står på tur att få just detta.

I avsnitt **3.4 Enskilda egenskaper på MH** framgår tydligt att collie avviker kraftigt från rasens rasprofil avseende moment som innehåller nyfikenhet. Detta motiverar ytterligare Collieklubbens prioritering av mentalindex för Nyfikenhet/Orädsla.

Starter av svenskregistrerade collies på utställningar under 2013 har presterats av 85 KH individer och 422 LH individer vilket framförallt för långhåren är en minskning. På bruksprov har 50 collies kommit till start och även här ser vi tyvärr en vikande trend.

Ett steg att komma närmare de olika målen i RAS är att vi alla hjälps åt att utvärdera våra hundar. Fler hundar till HD-röntgen, MH-beskrivning och Exteriörbeskrivning ger oss alla mer information och ett större urval när det kommer till avelsplanering.

Följande personer ur styrelsen, registerkommittén samt projekt mentalt sund collie har hjälpts åt att ta fram och analysera all statistik:

Margaretha Carlsson, Jan Klerung, Kirsten Wretstrand, Elisabeth Landfors, Lena Ögren samt Agneta Qvarnström.

AVELSPOLICYN FÖR LÅNGHÅRIG COLLIE OCH HUR DEN FRAMSKRIDER

Till SKK inkomna resultat fram till **2013-12-31**. Resultat inom visar fjolårets siffror (2012).

Korning

Deltagande långhår	56	(45)
Godkänd mentaldel	24	(18)
Ej godkänd	32	(27)
Totalt godkända	43 %	(40 %)

Bruksprov

Appellklass	27 startande	12 uppflyttade
Lägre klass	16 startande	5 uppflyttade
Högre klass	6 startande	0 uppflyttade
Elit klass	2 startade	0 med cert/certpoäng

MH-beskrivning

Deltagande långhår	211	(242)
Varav godkända skott	134	64 % (64 %)
Ej gk skott eller brutna	77	36 % (36 %)
Kvarstående rädsla (4 ell. 5)	43	20 % (19 %)

Utställning

Antal starter svenskregistrerade	1 075	(1 241)
751 gånger har <i>Excellent</i> utdelats	70 %	(69 %)
268 gånger har <i>Very good</i> utdelats	25 %	23 %
46 gånger har <i>Good</i> utdelats	4 %	(6 %)
6 gånger har <i>Sufficient</i> utdelats	1 %	(0,5 %)
1 gånger har <i>Can not be judged</i> utdelats	0,5 %	(0,5 %)
3 gånger har <i>Disqualified</i> utdelats	0,5 %	(1 %)

Exteriörbeskrivna

2010	47
2011	48
2012	76
2013	56

HD-röntgen

Fram till 131220 är **230** HD- röntgade (**283**)

Av dessa har **39** dysplasi **17 % (11 %)**

Antalet röntgade hundar är **53** färre än vid samma tidpunkt ifjol.

Antal HD röntgade med kända uppgifter på svenskfödda men boende i annat land 14, 1 belastad.

ED-röntgen

86 är ED- röntgade under året (132). Av dessa har **7** ED i någon grad **8 % (7 %)**

Antal ED röntgade med kända uppgifter på svenskfödda men boende i annat land 7, ingen belastad.

Ögon omlysta vuxna

2010	167
2011	183
2012	132
2013	130

Antal omlysta vuxna med kända uppgifter på svenskfödda men boende i annat land, 9 st

Ögon omlysta avelsdjur

47 av 77 svenskfödda kullar har omlyst far **61 % (64 %)**

55 av 77 svenskfödda kullar har omlyst mor **71 % (69 %)**

38 av 77 svenskfödda kullar har både far och mor omlysta **49 %**

Registreringar

Långhåriga collies registrerade under 2013 - **417 (379)** varav **381 svenskfödda** och **36 import**er (9 %)

77 svenskfödda kullar har registrerats

23 av dessa uppfyller RAS-kraven **30 % (32 %)**

36 import

1 tik **under 2 år** har lämnat registrerad avkomma under året (1 år och 10 mån)

1 tik **över 8 år** har lämnat registrerad avkomma under året (8 år och 2 mån)

Ingen hane eller tik med **höftledsdysplasi** har reg. avkomma under året

Ingen hane eller tik med **armbågsartros** har lämnat registrerad avkomma under året.

Ingen hane eller tik med **näthinneavlossning** har registrerad avkomma under året.

Ingen hane och **1** tik med **colobom** har registrerad avkomma under året.

Ingen hane eller tik med **blödning** har registrerad avkomma under året.

I **21** av kullarna uppfyller fadern inte RAS-kraven på mentalitet **27 % (25 %)**

I **32** av kullarna uppfyller modern inte RAS-kraven på mentalitet **42 % (40 %)**

I **14** av kullarna är fadern utlandsägd och uppgift om mentalitet **kan** saknas **18 % (18 %)**

I **0** av kullarna är tiken utlandsägd och uppgift om mentalitet **kan** saknas **0 % (0 %)**

I **12** av kullarna uppfyller **ingen** av föräldrarna RAS-kraven på mentalitet **16 % (14 %)**

(Mentalitet = gk karaktärsprov, gk. mentaldel el genomgången MH med godkända skott, kontakt samt kvarstående rädslor)
(OBS ändrade regler sedan 2009-02-28)

I **2** av kullarna uppfyller hanen inte RAS-kraven på exteriör **3 % (6 %)**

I **3** av kullarna uppfyller tiken inte RAS-kraven på exteriör **4 % (11 %)**

I **0** av kullarna uppfyller **ingen** av föräldrarna RAS-kraven på exteriör **0 % (1 %)**

(Exteriör = 2:a i kvalité, very good eller godkänd exteriörbeskrivning)(OBS ändrade regler sedan 2005-03-12)

Mentalindex – Nyfikenhet/Orädsla

27 av kullarna har hanen **100 eller mer** i mentalindex

29 av kullarna har hanen **mindre än 100** i mentalindex

31 av kullarna har tiken **100 eller mer** i mentalindex

39 av kullarna har tiken **mindre än 100** i mentalindex

14 av kullarna **saknar skattat** mentalindex då fadern är utländsk

3 av kullarna **saknar skattat** mentalindex då hanen eller tiken saknar mentalindex vid tidpunkten

9 kullar **saknar skattat** mentalindex då hanen eller tiken har brutet MH

31 av kullarna har ett **skattat mentalindex på mindre än 100**

24 av kullarna har ett **skattat mentalindex på 100 eller mer**

Mentalindex – Skott

30 av kullarna har hanen **100 eller mer** i mentalindex

26 av kullarna har hanen **mindre än 100** i mentalindex

35 av kullarna har tiken **100 eller mer** i mentalindex

34 av kullarna har tiken **mindre än 100** i mentalindex

3 av kullarna **saknar skattat** mentalindex då hanen eller tiken saknar mentalindex vid tidpunkten

14 av kullarna **saknar skattat** mentalindex då fadern är utländsk

29 av kullarna har ett **skattat mentalindex på mindre än 100**

25 av kullarna har ett **skattat mentalindex på 100 eller mer**

10 kullar **saknar skattat** mentalindex då hanen eller tiken har brutet MH

AVELSPOLICYN FÖR KORTHÅRIG COLLIE OCH HUR DEN FRAMSKRIDER

Till SKK inkomna resultat fram till **2013-12-31**. Resultat inom visar fjolårets siffror (2012).

Korning

Deltagande korthår	5	(9)
Godkända mentaldel	2	(6)
Ej godkända	3	(3)
Totalt godkända	40 %	(67 %)

Bruksprov

Appellklass	9 startande	6 uppflyttade
Lägre klass	15 startande	2 uppflyttade
Högre klass	4 startande	0 uppflyttade
Elit klass	1 startade	0 med cert/certpoäng

MH-beskrivning

Deltagande korthår	33	(44)
Varav Godkända skott	21	64 % (66 %)
Ej gk skott/brutna	12	36 % (34 %)
Kvarstående rädsla (4 ell. 5)	4	12 % (9 %)

Utställning

Antal starter svenskregistrerade	259	(253)
201 gånger har <i>Excellent</i> utdelats	78 %	(78 %)
51 gånger har <i>Very good</i> utdelats	20 %	(18 %)
7 gånger har <i>Good</i> utdelats	3 %	(4 %)
0 gånger har <i>Sufficient</i> utdelats		
0 gånger har <i>Can not be judged</i> utdelats		
0 gånger har <i>Disqualified</i> utdelats		

Exteriörbeskrivna

2010	14
2011	11
2012	12
2013	3

HD-röntgen

Fram till 2013-12-31 29 HD-röntgade (41) Antalet röntgade hundar är 12 färre än vid samma tidpunkt ifjol.
Av dessa har 1 dysplasi 3% (2 %)

ED-röntgen

15 är ED- röntgade under året. Av dessa har 2 ED i någon grad 13 % (5 %)

Ögon omlysta vuxna

2010	39
2011	30
2012	16
2013	15

Ögon omlysta avelsdjur

12 av 17 svenskfödda kullar har omlyst far 71 % (92 %)
14 av 17 svenskfödda kullar har omlyst mor 82 % (92 %)
10 av 17 svenskfödda kullar har både omlyst far och mor 59 %

Registreringar

Korthåriga collies registrerade under 2013 - **96 (65)** varav **91 svenskfödda** samt **5 import**er (**5 %**)

17 svenskfödda kullar har registrerats

9 av dessa uppfyller RAS-kraven **53 % (75 %)**

Ingen tik under 2 år har lämnat avkomma. **1** tik över 8 år har lämnat avkomma. (8 år 2 mån)

Ingen hane eller tik med **höftledsdysplasi** har under året använts i avel.

Ingen hane eller tik med **armbågsartros** har lämnat registrerad avkomma under året.

Ingen hane eller tik med **näthinneavlossning** har under året använts i avel.

Ingen hane eller tik med **colobom** har under året använts i avel.

6 av kullarna uppfyller fadern inte RAS-kraven på **mentalitet 38 % (0 %)**

3 av kullarna uppfyller modern inte RAS-kraven **18 % (8 %)**

3 av kullarna uppfyller ingen av föräldrarna RAS-kraven **18 % (0 %)**

(Mentalitet = gk karaktärsprov, gk. mentaldel el genomgången MH med godkända skott, kontakt samt kvarstående rädslor) (OBS ändrade regler sedan 2009-02-28)

3 av kullarna är **fadern utlandsägd** och uppgift om mentalitet *kan* saknas **18 % (25 %)**

0 av kullarna är **tiken utlandsägd** och uppgift om mentalitet *kan* saknas **0 % (0 %)**

0 av kullarna uppfyller hanen inte RAS-kraven på exteriör **0 % (8 %)**

2 av kullarna uppfyller tiken inte RAS-kraven på exteriör **12 % (0 %)**

0 av kullarna uppfyller ingen av föräldrarna av RAS-kraven på exteriör **0 % (0 %)**

(Exteriör = 2:a i kvalitet, very good eller godkänd exteriörbeskrivning)(OBS ändrade regler sedan 2005-03-12)

Mentalindex – Nyfikenhet/Orädsla

9 av kullarna har hanen **100 eller mer**

5 av kullarna har hanen **mindre än 100**

14 av kullarna har tiken **100 eller mer**

3 av kullarna har tiken **mindre än 100**

3 av kullarna **saknar skattat** mentalindex då fadern är utländsk

3 av kullarna har ett **skattat mentalindex på mindre än 100**

11 av kullarna har ett **skattat mentalindex på 100 eller mer**

Mentalindex – Skott

6 av kullarna har hanen **100 eller mer**

8 av kullarna har hanen **mindre än 100**

10 av kullarna har tiken **100 eller mer**

6 av kullarna har tiken **mindre än 100**

1 av kullarna **saknar tiken mentalindex** på **skott**

3 av kullarna **saknar skattat** mentalindex då fadern är utländsk

1 av kullarna **saknar skattat** mentalindex då tiken saknar indexvärde

4 av kullarna har ett **skattat mentalindex på mindre än 100**

9 av kullarna har ett **skattat mentalindex på 100 eller mer**

Svenska Colliklubben

Måluppfyllelse avelspolicyn kort- och långhårig collie 2013-12-31

Aktuell måluppfyllelse HD

MÅL: 50 % röntgade per årskull

Reg.år	Långhår			Korthår		
	Reg. antal	antal röntgade	röntgade i %	Reg. antal	antal röntgade	röntgade i %
2000	701	318	45%	28	14	50%
2001	562	253	45%	84	45	54%
2002	525	274	52%	59	31	53%
2003	521	286	55%	38	23	61%
2004	577	353	61%	75	56	75%
2005	516	303	59%	59	42	71%
2006	496	293	59%	64	46	72%
2007	596	372	62%	65	40	62%
2008	550	280	51%	95	73	77%
2009	523	313	60%	77	51	66%
2010	511	306	60%	85	44	52%
2011	479	275	57%	46	29	63%
2012	379	120	32%	65	22	34%
2013	417	11	3%	96		

Aktuell måluppfyllelse omlysta

MÅL: öka andelen

Reg.år	Långhår			Korthår		
	Reg. antal	antal omlysta	omlysta i %	Reg. antal	antal omlysta	omlysta i %
2000	701	80	11%	28	5	18%
2001	562	73	13%	84	16	19%
2002	525	112	21%	59	14	24%
2003	521	122	23%	38	12	32%
2004	577	178	31%	75	30	40%
2005	516	138	27%	59	17	29%
2006	496	140	28%	64	25	39%
2007	596	194	33%	65	22	34%
2008	550	144	26%	95	41	43%
2009	523	174	33%	77	33	43%
2010	511	177	35%	85	19	22%
2011	479	112	23%	46	14	30%
2012	379	59	16%	65	7	11%
2013	417	10	2%	96		

Aktuell måluppfyllelse MH

MÅL: 50 % genomfört MH per årskull

Reg.år	Långhår			Korthår		
	Reg. antal	antal beskrivna	beskrivna i %	Reg. antal	antal beskrivna	beskrivna i %
2000	701	251	36%	28	7	25%
2001	562	221	39%	84	43	51%
2002	525	232	44%	59	29	49%
2003	521	232	45%	38	26	68%
2004	577	282	49%	75	55	73%
2005	516	234	45%	59	38	64%
2006	496	247	50%	64	48	75%
2007	596	305	51%	65	46	71%
2008	550	228	41%	95	54	57%
2009	523	241	46%	77	42	55%
2010	511	238	47%	85	46	54%
2011	479	204	43%	46	30	65%
2012	379	79	21%	65	19	29%
2013	417	10	2%	96		

Aktuell måluppfyllelse MT

MÅL: öka andelen

Reg.år	Långhår			Korthår		
	Reg. antal	antal testade	testade i %	Reg. antal	antal testade	testade i %
2000	701	54	8%	28	4	14%
2001	562	44	8%	84	18	21%
2002	525	43	8%	59	15	25%
2003	521	22	4%	38	8	21%
2004	577	65	11%	75	14	19%
2005	516	30	6%	59	15	25%
2006	496	36	7%	64	22	34%
2007	596	46	8%	65	14	22%
2008	550	38	7%	95	9	9%
2009	523	45	9%	77	9	12%
2010	511	37	7%	85	4	5%
2011	479	22	5%	46	2	4%
2012	379	4	1%	65		
2013	417			96		

Aktuell måluppfyllelse Bruksprov

MÅL: öka andelen hundar till prov

Reg.år	Långhår			Korthår		
	Reg. antal	antal tävlade	tävlade i %	Reg. antal	antal tävlade	tävlade i %
2000	701	23	3%	28		0%
2001	562	19	3%	84	11	13%
2002	525	19	4%	59	6	10%
2003	521	24	5%	38	6	16%
2004	577	33	6%	75	13	17%
2005	516	14	3%	59	5	8%
2006	496	18	4%	64	15	23%
2007	596	30	5%	65	5	8%
2008	550	13	2%	95	14	15%
2009	523	17	3%	77	10	13%
2010	511	13	3%	85	5	6%
2011	479	12	3%	46	3	7%
2012	379			65		
2013	417			96		

Aktuell måluppfyllelse Utställning

MÅL: 50 % utställda per årskull

Reg.år	Långhår			Korthår		
	Reg. antal	antal utställda	utställda i %	Reg. antal	antal utställda	utställda i %
2000	701	257	37%	28	9	32%
2001	562	210	37%	84	40	48%
2002	525	209	40%	59	26	44%
2003	521	206	40%	38	24	63%
2004	577	250	43%	75	46	61%
2005	516	210	41%	59	27	46%
2006	496	225	45%	64	51	80%
2007	596	257	43%	65	39	60%
2008	550	212	39%	95	42	44%
2009	523	216	41%	77	29	38%
2010	511	195	38%	85	36	42%
2011	479	154	32%	46	22	48%
2012	379	111	29%	65	32	49%
2013	417	26	6%	96	3	3%

Aktuell måluppfyllelse Exteriörbeskrivning

MÅL: öka andelen

Reg.år	Långhår			Korthår		
	Reg. antal	antal utställda	utställda i %	Reg. antal	antal utställda	utställda i %
2004	577	46	8%	75	5	7%
2005	516	23	4%	59	11	19%
2006	496	32	6%	64	14	22%
2007	596	43	7%	65	6	9%
2008	550	46	8%	95	16	17%
2009	523	44	8%	77	9	12%
2010	511	47	9%	85	1	1%
2011	479	33	7%	46	2	4%
2012	379	6	2%	65		0%
2013	417	1	0%	96		0%